

GEMEENTE BOEKEL

VOORSTEL AAN DE RAAD

Datum	:	23 januari 2024
Voorstel van	:	college van burgemeester en wethouders
Onderwerp	:	GGD - Kadernota 2025
Portefeuillehouder	:	Wethouder H. Willems

Samenvatting:

GGD Hart voor Brabant biedt de kadernota 2025 aan, met het verzoek aan uw Raad om hierover een zienswijze te geven. Het College adviseert om in te stemmen met de kadernota 2025 GGD Hart voor Brabant, maar wel een aantal zienswijzen over te brengen aan het Algemeen Bestuur van de GGD Hart voor Brabant. .

Na vaststelling in uw Raad zullen de zienswijzen verwerkt worden in de stukken die naar het Algemeen Bestuur (AB) van de GGD worden gestuurd. De gemeentelijke bijdrage GGD zal in 2025 een bedrag van € 507.530 gaan bedragen (indicatief) op basis van 11.290 inwoners van de gemeente Boekel, zijnde € 44,95 per inwoner.

Voorgesteld besluit:

1. Instemmen met de kadernota 2025 GGD Hart voor Brabant.
 2. De zienswijzen beschreven onder 'Risico's – a) t/m e)' overbrengen aan het Algemeen Bestuur van de GGD Hart voor Brabant met betrekking tot de kadernota 2025.
 3. Instemmen met het opnemen van een bedrag van € 507.530,- als uitgangspunt bij de begroting 2025 ten behoeve van het basispakket GGD Hart voor Brabant en meenemen in de meerjarenbegroting vanaf 2025.
 4. Instemmen met een verhoging van € 32.171 aan bijdrage GGD 2025 en deze verhoging dekken uit de algemene middelen en dit meenemen bij de voorjaarsnota 2024.
-

Inleiding/probleemstelling:

Bijgevoegd treft u aan de kadernota 2025 van de GGD Hart voor Brabant, met het verzoek vanuit het College om uw zienswijze hierop in te dienen. Deze zienswijze kan ingebracht worden voordat het algemeen bestuur (AB) van de GGD de stukken vaststelt in de vergadering van 22 maart 2024. De kadernota vormt de basis voor de GGD begroting 2025. Middels een zienswijze kunt u beleidsmatige en/of financiële aandachtspunten meegeven met betrekking tot de begroting en het beleidsplan.

De GGD Hart voor Brabant voert namens deelnemende gemeenten voor ruim 1,1 miljoen inwoners in haar werkgebied taken uit op het gebied van de publieke gezondheidszorg. Dit gebeurt op basis van de Wet publieke gezondheid (Wpg) middels het basispakket.

De inhoud van een groot deel van de taken uit de Wpg is wettelijk bepaald; denk hierbij aan de jeugdgezondheidszorg, infectieziektebestrijding en technische hygiënezorg. Het basispakket geldt voor alle gemeenten; zij betalen dit met een bijdrage per inwoner.

Relatie met eerdere besluitvorming:

De Raad stelt jaarlijks de kadernota, jaarstukken en begroting vast van de GR'en.

- De gemeenteraad heeft zich uitgesproken dat positief behaalde jaarresultaten dienen terug te vloeien naar de deelnemende gemeenten, dan wel de vastgestelde bijdrage per inwoner substantieel te verlagen;
- De Raad wenst geïnformeerd te worden over de uitwerking van de ingediende zienswijzen en de hoogte van de te vormen reserves.

Middels Raadsbesluit Z/050276 - AB/032159 heeft u in de vergadering d.d. 16 februari 2023 ingestemd met kadernota 2024 van de GGD en heeft u een zienswijze meegegeven aan de GGD inzake het concretiseren van basistaken.

Middels Raadsbesluit Z/052299 AB/033411 heeft u in de vergadering d.d. 14 december 2023 ingestemd met de wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) GGD Hart voor Brabant. Daarin zijn wijzigingen opgenomen vanwege de nieuwe wettelijke bepalingen die de positie van de gemeenteraden versterkt.

Beoogd resultaat:

Uw Raad wordt gevraagd een zienswijze in te dienen op de kadernota 2025 GGD Hart voor Brabant.

Keuzemogelijkheden:

U kunt er voor kiezen om niet in te stemmen met de kadernota 2025 GGD Hart voor Brabant dan wel een zienswijze in te dienen als u beleidsmatige en/of financiële aandachtspunten wenst mee te geven met betrekking tot de begroting en het beleidsplan.

Argumenten:

De kadernota 2025 is een uitwerking van de 10-jarige toekomstvisie, die vertaald is naar het beleidsplan *'Wij maken samen gezond gewoon 2024-2027'*. Dit beleidsplan is door het Algemeen Bestuur (AB) vastgesteld in juli 2023. De kadernota 2025 beschrijft de ambities die de GGD in 2025 wil realiseren, met hun financiële gevolgen.

Een actueel basispakket

De gemeentelijke taken voor de publieke gezondheid worden (vooral) uitgevoerd door de GGD. De GGD Hart voor Brabant doet dit in een basispakket, dat in 2023 geactualiseerd is.

Bij de actualisatie van het basispakket heeft de GGD ingezet op de uitbreiding van een aantal verplichte taken binnen het basispakket, waardoor de bijdrage per inwoner in 2024 is toegenomen. Deze taken zijn:

- Preventieprogramma's
- Analyse van en inzicht in de gezondheid
- Adviezen over besluiten met gevolgen voor de gezondheid
- Inzet jeugdgezondheid in het netwerk
- Jeugdgezondheidszorg – ziekteverzuimbegeleiding

Tevens zijn er een aantal diensten die vanuit de keuze van het bestuur van de GGD zijn toegevoegd aan het basispakket:

- Nu Niet Zwanger
- Diensten aan kinderen in kwetsbare situaties
- Advisering Omgevingsplan/Deelname Omgevingstafels.

Beleidsplan 2024 - 2027

De actualisatie van het basispakket heeft zich vertaald in het beleidsplan 2024 – 2027:

1. Het versterken van de wettelijke taken uit de Wet publieke gezondheid en/of de gemeenschappelijke regeling GGD: dit zijn diensten die de GGD nu al uitvoert, maar waarvan de opdracht of de inhoud zo is veranderd dat dit vraagt om een aanpassing. Denk hierbij aan gezondheidsbevordering en preventie.
2. Een aantal nieuwe diensten. Dit kunnen diensten zijn die de GGD al in veel gemeenten uitvoert maar nog niet overal zoals bijvoorbeeld het programma *Nu Niet Zwanger*. Gericht op preventie, al voor de geboorte: in het pakket zitten enkele diensten voor (aanstaande) ouders van kinderen in kwetsbare situaties.
3. Diensten die voortkomen uit wat tijdens de werksessies en door gemeenten naar voren is gebracht. Zoals diensten inzake de leefomgeving: het integraal adviseren (over de gezondheid) bij omgevingsplan en (complexe) omgevingsvergunningen.

Het beleidsplan 2024-2027 laat zien hoe de GGD haar dienstverlening continu wil verbeteren. In het beleidsplan '*Wij maken samen gezond gewoon*' werkt de GGD de ambities uit die zij beschreven heeft in haar toekomstvisie. Het beleidsplan is een concretiseringslag van de toekomstvisie.

De belangrijkste onderwerpen zijn:

- a. *Gezondheidsbevordering*: De GGD wil vanaf 2024 meer aandacht besteden aan gezond ouder worden om een vitale en zelfredzame groep ouderen te creëren, zodat er in de toekomst minder zorg nodig is. Ook wil de GGD de fysieke leefomgeving meer benutten om gezondheid te bevorderen, het GGD-vaccinatiecentrum bestendigen en uitbouwen, de krachten bundelen met netwerkpartners in verschillende samenwerkingsverbanden en de gezondheid van (arbeids-)migranten, vluchtelingen en statushouders versterken.
- b. *Gezondheid bewaken en beschermen*: Vanaf 2024 neemt de GGD nieuwe stappen om de infectieziektenbestrijding te verbeteren en de pandemische paraatheid te vergroten.
- c. *Monitoring, advies, onderzoek*: De GGD gaat vanaf 2024 nieuwe stappen zetten om de beschikbare informatie over de publieke gezondheid van Brabanders nog beter te benutten. Dit doen ze door de verschillende databronnen te gebruiken bij adviezen, duiding en monitoring van resultaten. Daarbij wordt samengewerkt met partners zoals PON/TELOS, de provincie Noord-Brabant en onderzoeksinstituten om de beschikbare bronnen continu te verrijken.
- d. *Jeugdgezondheidszorg*: Vanaf 2024 is aandacht voor meer samenwerking met en tussen de Brabantse GGD'en, werken op maat, en het versterken van de mentale gezondheid van jongeren.
- e. *Openbare geestelijke gezondheidszorg*: De GGD gaat vanaf 2024 kwetsbare groepen beter ondersteunen door de krachten te bundelen met netwerkpartners om tijdig risico's en kansen te signaleren en het samenwerken van wijkteams, politie en anderen te faciliteren.
- f. *Toezicht houden*: Vanaf 2024 gaat de GGD haar krachten bundelen met de Brabantse GGD'en om het Wmo-toezicht uit te breiden.
- g. *Publieke gezondheid bij rampen en crisis*: Vanaf 2024 bundelt wil de GGD intensiever met partners samenwerken bij de crisistaken voor publieke gezondheid, concreet voor de pandemische paraatheid.

Begroting 2024 - 2027

Voor de meerjarenraming 2024 – 2027 werden door de GGD de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- constant prijsniveau: geen indexering van baten en lasten tussen 2024 en 2027;
- 10 jaar gelijkblijvende vrijval uit de nieuwe reserve dekking kapitaallasten;
- geen verlenging van de beleidsagenda versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid waardoor de begroting na 2024 € 1,2 miljoen naar beneden gaat. Over structurele investeringen vanaf 2025 moet het ministerie van VWS nog besluiten;
- geen incidentele baten en lasten.

Financiële gevolgen en dekking:

Financiële bijdrage basispakket – gemeente Boekel

Aantal inwoners	Bijdrage per inwoner	2023	2024	2025
11.027	€ 37,18	€ 410.000		
11.162	€ 42,59		€ 475.359	
11.291	€ 44,95			€ 507.530

Verhoging financiële bijdrage basispakket - 2025

Maternale kinkhoestvaccinatie

Vanaf december 2019 krijgen zwangere vrouwen de maternale kinkhoestvaccinatie aangeboden door de Rijksoverheid. Vanaf 1 januari 2024 wordt de uitvoering van deze maternale kinkhoestvaccinatie formeel overgedragen aan de gemeenten. Gemeenten krijgen daarvoor een uitkering in het gemeentefonds, die is vertaald naar de gemeentelijke bijdrage. Daardoor is dit voor de gemeenten budgetneutraal.

In het voorjaar van 2024 volgt hiervoor nog een begrotingswijziging die voor zienswijze naar de raden gaat.

Indexering 2025

De exploitatie van de GGD is loon- en prijsgevoelig. Daarom is er een consistente index voor de gemeentelijke bijdrage, met objectieve maatstaven en vrij van beleidsmatige keuzes. Hierbij volgen we de afspraken in onze gemeenschappelijke regeling: het systeem van de gemeente Tilburg. Jaarlijks voorspelt zij de loon- en prijsstijgingen op basis van cijfers van het Centraal Planbureau, met een correctie voor de werkelijke ontwikkeling in de twee vorige jaren. Hierdoor loopt de index gelijk met de reële stijging van lonen en prijzen.

In december stuurde de gemeente Tilburg de voorlopige cijfers: een index voor 2025 van 4,94%. De definitieve cijfers worden verwerkt in de begroting 2025; de index kan dan ook hoger zijn, bijvoorbeeld door de onzekere economie.

Als het gaat om de jaarlijkse indexering (loon- en prijsstijgingen) worden de substantiële CAO-stijgingen vanaf 2025 verankerd in een bepaald jaar in een aanpassing inwonerbijdrage in datzelfde jaar.

Transitie toekomstbestendige GGD

Om de transitie te maken en de kosten van het actualiseren van het functiehuis structureel op te vangen in de eigen begroting wordt er in 2024 een transitieplan en businesscase opgesteld. De totale eenmalige transitiekosten bedragen naar verwachting rond de € 3,5 mln., uitgesmeerd over een periode van 2-3 jaar. Deze eenmalige kosten zijn met name nodig voor de opleiding en vervangingskosten van medewerkers in het kader van taakherschikking. Daarnaast wordt rekening gehouden met kosten voor procesbegeleiding en ICT-aanpassingen. Deze transitiekosten kunnen niet opvangen worden in de begroting van de GGD.

In maart 2024 zal aan het Algemeen Bestuur een voorstel gedaan worden voor de financiering van deze transitie. Dit voorstel wordt in de begroting 2025 verder uitgewerkt.

Aanpassingen contactschema Rijksvaccinatieprogramma

In 2025 worden verschillende wijzigingen doorgevoerd in het schema van het Rijksvaccinatieprogramma waarvoor de GGD extra kosten moeten maken. Gemeenten krijgen daarvoor een doeluitkering in het gemeentefonds, die de GGD vertaald naar een incidentele verhoging van de gemeentelijke bijdrage. Dit is voor de (gezamenlijke) gemeenten budgetneutraal. Op het moment dat de bijdrage van het Rijk bekend is, wordt deze verwerkt in een begrotingswijziging en voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.

Omdat dit voor de gemeenten per saldo budgetneutraal is, wordt deze wijziging niet voor zienswijze voorgelegd aan de gemeenten.

Landschap informatievoorziening

De coronacrisis heeft diverse kwetsbaarheden blootgelegd op het gebied van wendbaarheid, schaalbaarheid en betrouwbaarheid van de informatievoorziening (IV). Een fundamentele verbetering van het IV-landschap is nodig. Een IV-landschap dat de reguliere infectieziektebestrijding optimaal ondersteunt en dat kan worden opgeschaald in het geval van een pandemie. Er wordt een voorlopige inschatting gemaakt dat dit voor elke GGD gaat over 2 fte. Ook onze GGD heeft het verzoek gekregen van GGD GHOR Nederland om hiervoor in de kadernota 2025 voorlopig 2 fte mee te nemen, maar waarvan is besloten geen aanvullende middelen via de gemeentelijke bijdrage aan te vragen en op zoek te gaan naar middelen binnen de eigen begroting.

Risico's:

Middels een zienswijze kunt u beleidsmatige en/of financiële aandachtspunten meegeven met betrekking tot de begroting en het beleidsplan. De volgende aandachtspunten worden aan u meegegeven om als zienswijze over te brengen richting het Algemeen Bestuur van de GGD.

a) Landelijke middelen

Het Rijk stelt aan gemeenten voor meerdere beleidsterreinen geld beschikbaar.

De GGD stelt dat gemeenten deze bedragen deels kunnen doorgeven aan gemeenschappelijke regelingen. Dit kan het makkelijker maken om een beroep te doen op de expertise van de GGD: bijvoorbeeld bij het toezicht op de kinderopvang en/of het inrichten van de omgeving. Zo zijn of komen er (rijks)vergoedingen voor toezicht kinderopvang (extra geld vanaf 2022 voor het toezicht op de gastouderopvang) en het invoeren van de Omgevingswet.

Daarnaast is er vanaf 2023 een uitkering voor thema's als gezondheidsbevordering, sport- en bewegen en de sociale basis (het GALA). De GGD stelt dat gemeenten hiermee een deel van de kostenstijging van de GGD kunnen opvangen.

De gemeente Boekel kiest ervoor om zelfstandig te bepalen hoe de algemene middelen en specifieke uitkeringen besteed worden, waarbij de voorkeur wordt gegeven aan lokale inzet. Dit geldt met name voor de SPUK GALA middelen; De GALA middelen zullen in Boekel voornamelijk lokaal worden ingezet en niet per definitie worden overgedragen aan de GGD.

Samen met de contactambtenaar van de GGD wordt gekeken naar lokale ontwikkelingen en signalen in Boekel en Venhorst en daar wordt zoveel als mogelijk lokaal op ingezet. Het overleg met onze contactambtenaar van de GGD is effectief en efficiënt en zeer plezierig. De preventiemedewerker van de GGD is toegevoegd aan de Dorpsteam.

b) Afwikkeling huisvesting en update van (bestemmings)reserves

Na afronding van het huisvestingsproject heeft de GGD Hart voor Brabant het voorstel gedaan binnen het AB om het restantsaldo van dit project in de 'reserve huisvestingsvisie' te laten staan voor toekomstige ontwikkelingen (zoals voor de ontwikkeling van het vaccinatie-expertisecentrum).

Het algemeen bestuur heeft ingestemd met de inwerkingstelling van de reserve dekking kapitaallasten. Het AB heeft tevens ingestemd met het voornemen de resterende middelen in de reserve huisvestingsvisie aan te houden en heeft de looptijd verlengd van de reserve 'vernieuwing bedrijfsprocessen' tot 2027.

c) Bekostiging Oekraïense ontheemden

In 2022 zijn kosten gefactureerd aan gemeenten (in 2022 circa € 190.000) en dit zal in 2023 opnieuw aan gemeenten worden gefactureerd. Voor 2023 ligt dit bedrag ergens tussen € 100.000 en € 250.000. De werkzaamheden die de GGD heeft uitgevoerd hebben betrekking op de Jeugdgezondheidszorg (extra vaccinaties vanwege de lage vaccinatiegraad in Oekraïne, prénatale zorg, etc.). Het Algemeen Bestuur heeft ingestemd met het factureren van de meerkosten Oekraïense ontheemden 2023 aan gemeenten.

De gemeente Boekel wenst toelichting op de daadwerkelijke inzet van deze kosten voor onze gemeente. Deze vraag is ambtelijk al neergelegd bij de GGD; op dit moment hebben we daar nog geen antwoord op ontvangen.

d) Omgevingsportaal

Het portaal GGD Omgevingsadvies is opgericht om gemeenteambtenaren (zoals projectleiders, casemanagers en adviseurs) in de provincie Noord-Brabant te helpen om gezondheid een plekje te geven in ruimtelijke ontwikkelingen en vergunningverlening. Het portaal kan gedeeld worden met initiatiefnemers, zodat zij gezondheidskansen al kunnen betrekken vóór zij een plan indienen bij de gemeente. Want: "hoe vroeger in het proces dit portaal wordt geraadpleegd, het liefst al aan de tekentafel, hoe makkelijker en beter gezondheid geborgd kan worden".

De GGD geeft met dit portaal invulling aan de hernieuwde wettelijke taak om gezondheid mee te wegen in elke ruimtelijke ontwikkeling. Zij gaan ervan uit dat de toepassing van het portaal opgenomen wordt in de procedure rond de intake- en omgevingstafel.

Het is op dit moment nog niet geheel duidelijk op welke wijze het omgevingsportaal geïntegreerd wordt binnen de werkprocessen van de omgevingswet en welke kosten dit met zich meebrengt.

e) Overige ontwikkelingen

Ambtelijk is de vraag uitgezet richting GGD om zo snel mogelijk te komen met de financiële cijfers van de volgende onderwerpen, die financiële consequenties zullen hebben voor de begroting 2025:

- Zorgmijders en verward gedrag wat onder OGGZ gaat vallen;
- Wijzigingen naar aanleiding van het FUWA traject binnen de GGD;
- CAO-verhogingen.

Hier hebben we nog geen schrijven van ontvangen vanuit het Algemeen Bestuur van de GGD.

Communicatie:

De GGD heeft aangegeven u op de volgende wijze verder te kunnen informeren:

- Middels een presentatie in een thema bijeenkomst aan de Raad;
- Middels een toelichting op de kadernota 2025

Uitvoering en evaluatie:

Verzocht wordt uw zienswijze vóór 9 maart 2024 kenbaar te maken.

Het Algemeen Bestuur (AB) van de GGD stelt de kadernota 2025 vast in zijn vergadering van 22 maart 2024, waarna zij de basis vormt voor de GGD-begroting 2025.

Voorstel:

Voorgesteld wordt:

1. In te stemmen met de kadernota 2025 GGD Hart voor Brabant.
2. De zienswijzen beschreven onder 'Risico's – a) t/m e)' over te brengen aan het Algemeen Bestuur van de GGD Hart voor Brabant met betrekking tot de kadernota 2025.
3. In te stemmen met het opnemen van een bedrag van € 507.530,- als uitgangspunt bij de begroting 2025 ten behoeve van het basispakket GGD Hart voor Brabant en meenemen in de meerjarenbegroting vanaf 2025.
4. In te stemmen met een verhoging van € 32.171 aan bijdrage GGD 2025 en deze verhoging dekken uit de algemene middelen en dit meenemen bij de voorjaarsnota 2024.

Burgemeester en wethouders van Boekel,

de secretaris,

de burgemeester,

Mr. J.G. Marcic

C.J.M. van den Elsen

Bijlagen ter inzage: --

Bijlagen die zijn bijgevoegd:

Bijlage 1 – brief Kadernota 2025 GGD

Bijlage 2 – Kadernota 2025

Bijlage 3 – Begroting 2024

Bijlage 4 – Beleidsplan 2024 – 2027

Bijlage 5 – Transitieplan naar een toekomstige GGD